

Akár a pigmeusok

A tételt régen fölállítottam már, most csak ismétlem, mert ismétlés a tudás anyja. Régészettől jól megtanultuk, az emberiség őskorában zsugorítva is temettek. Jól összekötötték a halott kezét-lábát, úgy dugták be a földbe, hogy szelleme se császkáljon vissza, és jótét lelkeket ne riogasson. Rend a lelke mindennek.

Ez eddig a szimpla tudomány, tétélemmel így egészült ki: napjainkban inkább az eleveneket zsugorítják. A kutyák lakások hőbortja talán elég ahhoz, hogy tudjuk, miről is van szó valójában. Csúfodárosságból panelprolinak kezdi nevezni a föllengzős főúri kastélypolitika a bele kényszerülőket. Legendásan kicsi a mi országunk, de annyi hely még lenne benne, hogy elférjünk.

Hallottam, egyik legnagyobb tanárunk új szobát kapott. Centire akkora, hogy elfér benne egy asztal, meg két szék. Se több, se kevesebb. Üljön le a fenekére, és billegtesse a számítógépet. A minap három diákja kereste föl, hosszabb beszélgetésre. Illendőség ide, illetlenség oda, ő maga kénytelen volt az asztalra telepedni. Az egyik diáklány, szerencsére, nadrágban volt, leült a földre, a két szoknyás meg a két székre.

Ennyi embernek emelt szintű levegőre is szüksége van. Semmi baj, gép adagolja azt is, akár a lélegeztetőkészülék. Kész csoda, hogy a szellem, noha zártkörűen született, szabadon szárnyalt.

Ezerféleképpen osztható és szorozható az emberiség, nyugodtan kimondhatjuk, kétféle is van. Hosszú lábú is, meg rövid lábú is. Mindegyikkel megessük, hogy utazik valahová. Mondjuk busszal, idegen országba. Tíz napig egyfolytában arra van készítve az összes hosszú lábú, hogy a pigmeusok méreteire is alig szabott szoros ülésekbe fészkelje be magát.

Nem a levegőbe beszélek, láttam tulajdon szememmel, iszonyatos kínokra voltak kárhivatva, miközben oldalra tekintve a világ legszebb csodáit nézhették. Kár, hogy a teleszkópos lábakat nem találta föl még a természet.

Vonaton is szoktam utazni. Ülések vannak ott is. Virgonc leleménnyel kieszelték, egymással szembe fordították az üléseket. A szellemi sóherség azonban oda vezetett, hogy megint a törpeméretű pigmeusokra szabtak mindent. Ha sokan utaznak, akkor parlamenti egyezségnek kell születnie, ki tártja szét a lábait, és ki helyezi közé az övét, összezárva. Aztán, ha el nem vadul köztük a viszony, abban is megegyezhetnek, mikor cserélnek. Az egész kocsi egy sorral több ülést lehetett így beszuvasztani. Arccal a gazdaságosság felé!

Ismerősök között még csak hagyján, de ha a szemben ülő éppen hölgy, pajzánul kínos.

Belém fészkelte magát a kényszerképzet. Fogynak az utasok a vonatról is, buszokról is. Arccal a gazdaságtalanság felé? Szentisten, csak nem a pigmeusítás az oka?

H. D.

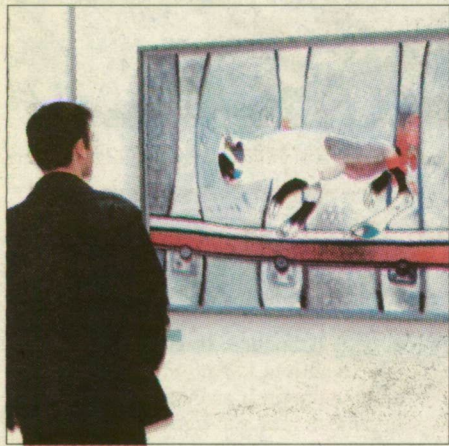
Földi Péter festőművész kiállítása Szegeden

Egy markáns kortárs

Földi Péter festőművész kiállítása látható május 22-éig a szegedi Móra Ferenc Múzeumban. Szegedi Imre művészettörténész szerint a kortárs képzőművészet egyik legegységesebb hangja és legmarkánsabb szereplője ismerheti meg a közönség.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Földi Péter festőművész 1949-ben született Somoskőújfalun, az egri tanárképző főiskola matematika-rajz szakán szerzett

Sajátos képek

DM/DV-fotó

Helyreigazítás

A Délmagyarország 2005. március 31. napján a 11. oldalon leközölt egy cikket a következő címmel: „Cigarettaacsempész rendőrök”. A cikk írója az információit állította szerint a Csongrád Megyei Ügyészségi Nyomozó Hivataltól szerezte. A cikk utolsó bekezdésében azt írja, hogy „a rendőrök tudták, mikor és hol várható ellenőrzés, ezért ... nyugodtan hordták a cigarettát.”

A fentiekkel kapcsolatban, mint az egyik cigarettaacsempészzel gyanúsított rendőr (II. rendű) meghatalmazott védője, el kívánom mondani, hogy a cikkben szereplő ügyben még egyetlen bírósági tárgyalásra sem került sor, így ítélet sem született,

amely cigarettaacsempészetben bűnösnek mondott volna ki bárkit is a vádlottak közül. Ezért már a cikk címe sem igaz, mert a Be. 7. § alapján senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg a bűnösségét a bíróság jogerős határozatában nem állapította meg.

A cikk azon része sem valós, amelyet már idéztem, tekintettel arra, hogy sem a nyomozás során, sem pedig a vádiratban nem szerepel az, hogy az elkövetők közül bárkinek is tudomása lett volna, arról hogy mikor és hol várható ellenőrzés, ebből kifolyólag a védenem sem tudhatott erről.

DR. MOLNÁR TÓTH GÁBOR
ÜGYVÉD

A kar kilép az egységes egyetemből, ha kiszorítják a pedagógusképzésből

Garancia vagy válás

A Szegedi Tudományegyetem tanárképző főiskolai karán besokalltak. Galambos Gábor főigazgatónak az a benyomása, hogy az egyetemi karok nem kezelik értékén a főiskolát és lépten-nyomon azt érzékeltetik, hogy a főiskola csak teher az egyetem számára. „Akkor pedig tessék bennünket elengedni” – fogalmazott a főigazgató, ami azt jelenti, hogy kilátásba helyezte: a kar kilép az egyesült egyetem szervezeti keretei közül és ismét önálló főiskolaként kíván működni.

– Súrlódások az integráció elmúlt négy évében is voltak a három kar között – mondja Galambos Gábor, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar főigazgatója.

Súrlódástól szakításig

– Ez szinte kivédhetetlen volt, hiszen a két egyetemi karon, a bölcsészettudományin és a természettudományin, valamint a mi főiskolai karunkon is folyik tanárképzés. Amikor – fölkészülve ennek a duális képzésnek a megszüntetésére és a lineáris képzés bevezetésére – eljött az ideje, hogy közös szakindítási kérelmeket adjunk be, az egyetemi karok részéről uralkodóvá vált az a nézet, hogy a Boldogasszony sugárút bal oldala „genetikusan alkalmatlan” a szakok és szakirányok önálló indítására. Ennek az lett a következménye, hogy az egyetemi karok lettek az alapképzési szakok „gazdái” minden közös szakon. Az ingerküszöböt akkor lépte át a két egyetemi kar, amikor a dékánjaik paktumot kötöttek: az egységes tanárképzésért felelős szervezeti egység a bölcsészkar lesz. A Rectori Tanács e hét eleji ülésén nem rejtettem véka alá: úgy látszik, az egyetem számára a főiskolai kar csak teher, akkor pedig tessék bennünket elengedni.

A zászlóshajó bekebelezése

A főigazgató szavai nem kevesebbet jelentenek, mint hogy a tanárképző főiskolai kar kiválna a 2000-ben egységesült egyetemi szervezetből, és ismét önálló intézményként működne.

Galambos Gábor: Szabad vadászterületnek tekintik a főiskolát

Fotó: Schmidt Andrea

Galambos Gábor azt mondja, elsősorban szakmai okokból fogalmazott ilyen keményen. – Amikor már világossá vált, hogy megszűnik a tanárképzés hagyományos kettőssége, a főiskolai és az egyetemi szint, hogy a képzés egységesül, és így illeszkedik a bolognai folyamatba, többször javasoltam: beszéljünk erről! Mindannyiszor a szőnyeg alá söpörték a témát. A két egyetemi karon máig nincs írásba foglalt elképzelés, javaslat az egységes tanárképzésről – nálunk van. Ellenben a két kar arról máris megegyezett – a főiskola feje fölött, a tudtunk nélkül –, hogy a bölcsészkar lesz a tanárképzésért felelős. Nem azért szavaztunk annak idején az integrációra, hogy ezt a nagy múltú, a hazai tanárképzés zászlóshajójaként emlegetett, nyolcezer hallgatót képző intézményt totálisan ellehetetlenítsék. Nem azért lett egységes egyetem, hogy a tanárképző fölhalmozott

értékeit egyszer csak semminek lehessen tekinteni, hanem azért, hogy ezeket jobban, ésszerűbben, gazdaságosabban lehessen használni. Most pedig úgy fest, a két egyetemi kar – vagy azért, mert nem látják, mire való az alapképzés, vagy egzisztenciális féltésből – indokolatlanul túlkvalifikált erőket állít az alapképzés mögé, ezzel megdrágítja azt. A gyakorlatra koncentrálnál, funkcionális főiskolai képzés erőit nem használja, hanem kizárja, megsemmisíti. A főiskolai karon nem akarnak belenyugodni, hogy a tanárképzést is „elhappolják” tőlük. Az alkalmasság bizonyítékait többféle módon látják föltárhatónak: az akkreditációs bizottság – amely mostanában vizsgálja a Szegedi Tudományegyetem oktatási tevékenységét – hasonlítsa össze a főiskolai és a bölcsészkaron folyó pedagógusképzést. A főiskola arra is nyitott, hogy külső szakértők vizsgálják meg a

képzések minőségét. Az eredmények alapján szülessen döntés, melyik részleg lesz a tanárképzés „gazdája”.

A főigazgató arra is garanciákat kér az egyetem vezetésétől, hogy a finanszírozási feltételeket korrekt módon alakítják ki.

Áll a lábán

– Azt kell mondanom, a két egyetemi kar jelenlegi vezetői szabad vadászterületnek tekintik a főiskolai kart és a finanszírozási hiányait a tanárképzés teljes bekebelezésével igyekeznek befoltózni. Az integráció nem erről szól. A főiskola azelőtt is megállt a saját lábán, és ezután is képes lesz önálló működésre. A tanárjelölteknek gyakorlatra orientált alapképzést és új szakmákban felsőfokú szakképzéseket indítunk. Nem félünk attól, hogy nem jönnek hozzánk a hallgatók. Ha rákényszerülünk, kilépünk – mondta Galambos Gábor.

S. E.

Közös román–magyar Maros-kutatás

Négy év alatt négy expedíció

Négy éven át tartó román–magyar ökológiai kutatóprogramban vizsgálta a Maros élővilágát a kolozsvári és a szegedi egyetem.

A Maros ökológiai kutatása szervesen kapcsolódik a Tisza-kutatáshoz, melynek Szegeden nagy hagyományai vannak – mondja Margóczy Katalin, a Szegedi Tudományegyetem vegetációtannal és természetvédelemmel foglalkozó docense. A szakember a

minap ismertette a két egyetem ökológiai tanszékeinek vezetői, Gallé László, és Sárkány-Kiss Endre irányította, közös kutatás eredményeit az MTA szegedi bizottsága által szervezett nemzetközi konferencián. A folyó, s a hozzá kapcsolódó, további élőhelyek, azok élőlényközösségeinek tudományos föltárása, megismertetése nélkül azok védelme sem megoldható. Romániában a természetvédelem még kevésbé áll előtérben, mint nálunk. Ha két universitas

együttesen tárja föl a megóvandó értéket, hívja föl rájuk a figyelmet, és az egyik egyetem uniós országban található – az segíthet előmozdítani a természetvédelem ügyét.

A Maros egyik természetvédelmi szempontból legértékesebb területe – mint tapasztalták a kutatók – a Gyergyói-medencén belül, Vasláb község közelében található láp, amely egyebek közt számtalan növényritkaságnak nyújt élőhelyt. Mindenképpen meg kellene őrizni jelenlegi állapotában, ennek szükségét jelzi egy másik, Gyergyóremete közelében lévő láp sorsa is, amelyet lecsapoltak, megpróbálták művelés alá vonni, nem sikerült – a növényritkaságok viszont eltűntek. A középső Maros-szakaszon szintén megvannak az elsődlegesen kialakult, természetközeli élőhelyek: erdők – melyeket kitermelés után hagynak természetes úton megújulni –, gyepek. Az alsó, magyarországi szakasz természetvédelmi minősége a legkedvezőlenebb – a túlhajtott szabályozás miatt szinte kizárólag másodlagosan kialakult élőhelyek találhatók itt. De ezek is mindenképpen érdemesek a védelemre.

A négyéves programnak külön, további hozadéka: a két egyetem ökológiai tanszékei szoros kapcsolatba kerültek egymással – oktatók, hallgatók vesznek részt a legkülönbözőbb közös programokban.

Maros. A két universitas együttesen tárja föl a megóvandó értékeket

Fotó: Gyenes Kálmán

F. CS.